

چند درصد تهرانی‌ها در دوره قاجاریه اجاره‌نشین بودند؟

۳۰ خرداد ۱۴۰۳ ساعت ۱۲:۲۱

کمبود مسکن در تهران باعث می‌شد افراد مختلف، قسمتی از خانه خودشان را که احتمالاً فقط یک اتاق بود، اجاره بدهند.

در اولین سرشماری جمعیت در تهران در سال ۱۲۶۳ معلوم شد ۳۰ درصد تهرانی‌ها اجاره‌نشین و بیشتر مقیم محله چاله میدان هستند. آن زمان در تهران حدود ۱۰ هزار ملک مسکونی وجود داشت و سرشماری نشان داد در هر خانه به‌طور متوسط ۱۵ نفر زندگی می‌کردند. تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه قاجار در سال ۱۲۷۵ جمعیت تهران به ۱۶۰ هزار نفر رسیده بود؛ همان موقع هم خانه کم بود و اجاره‌نشینی برای بسیاری تنها روش سکونت بود. «منصوره اتحادیه» در کتاب «اینجا طهران است» به همین موضوع اشاره کرده و نوشته است: «کمبود مسکن در تهران باعث می‌شد افراد مختلف، قسمتی از خانه خودشان را که احتمالاً فقط یک اتاق بود، اجاره بدهند.» وی درباره شرایط اجاره‌نشینی نیز براساس تحقیق در منابع مختلف چنین می‌گوید: «آن‌گونه که اجاره‌نامه‌ها نشان می‌دهد شرایط اجاره بیشتر به سود موجر بود. اجاره باید آغاز همراه پرداخت می‌شد. اگر ۵ روز به تاخیر می‌افتاد موجر حق فسخ اجاره را داشت. جابه‌جایی زباله، برف‌روبی، دستمزد میراب و نصب شیشه و نظافت منزل بر عهده مستاجر بود. بنایی و تعمیرات و نیز مالیات مستغلات اما با موجر بود. در زمان انقضای اجاره، مستاجر حق هیچ‌گونه ادعایی از نظر حق آب و گل و سرقلی و حق مسکن و ... نداشت و نمی‌توانست اجاره را به غیر جابه‌جا کند؛ مگر با اجازه کتبی موجر. اجاره‌نامه‌ها در محضر شرع به‌گونه رسمی یا در حضور یکی از علما به‌گونه غیررسمی نوشته و به وسیله چند نفر شاهد مهر می‌شد.»

منبع: منصوره اتحادیه، «اینجا طهران است»، تهران، نشر تاریخ ایران، ۱۳۷۷، ص ۱۱۱

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۶۸۳/چند-تهرانی-درصد-چند-تهرانی-دوره-ها-تهرانی-درصد-چند-تهرانی-دوره-ها-تهرانی-دوره-ها>